

okkum, vorðin so fá í tali, at tað er ivasamt, um tað ber til at fáa lönandi veiðu í Norðsjónum fyrri kraftblokkaskipini alt árið. Harafrat er talið á idnaðarskipum minkað so nógv, at sjálvt eitt tilboð um nógvan idnaðarfisk hevur ikki sama áhuga, sum tað hevði fyrr.

Samráðingar við ríkið

Einn af meginspurningunum í samráðingunum við ríkið eru rækingarnar undir Gröndlandi. Persónligna vinnu er ekki, at verið fáa minni kvotu enn hetta árið. Um menn læra af veifunni, sum hefur verið í ár, og tí ekki eru ov grammir at biðja um kvotur, skuldi ekki verið neyðugt at minka tað føroysku kvotuna. Kanska tað er ein ávisur møguleiki at økja hesa kvotu nakað næsta ár. Ein kann vænta, at grønlendingar heldur ekki næsta ár eru komnir so langt við útbýggingini av fiskiflotanum, at teir veiða tær kvotur, sum teir hava biðið um.

Útlitið fyrir rækjuflotanum

— Hvussu er so útlitið hjá rækjuskipunum um nøkur ár?

— Rækjuskipini eru fyrri ein stóran part skip, sum hava verið í aðrari veiðu fyrr og eru umbygd til at veiða rækjur. Tey nýggjastu rækjuskipini skuldu havt ávísar alternativar møguleikar. Tey kunnu veiða øll fiskasløg, sum trolarar annars veiða, og tey kunnu eisini veiða rækjur aðrastaðni enn undir Grønlandi. Ti havi eg ikki so ringar vónir um møguleikarnar hjá hesum skipum. Men hetta eru kostnaðarmikil skip, sum eisini skulu veiða ein dýra vøru fyrr at klára seg.

Men við núverandi kvótuni og við möguligum samarbeiði við Canada nækur ár aftrat og við möguleika at royna eftir rækjum við Jan Main og í Barentshavinum, skuldi tað vónandi verið mögult at bjarga hesum parti av flotanum eisini, samstundis sum roynt verður at finna honum alternatívir.

Telva sum frægast

— Hvussu verður við okkara ríkisrættarlígu stöðu, tá vit skula samráðast um nýggjar kvotur?

— Hetta er ein politiskur spurningur, sum ikki einans landsstýrið kemur at taka støðu til, men helst eisini umboð fyri allar flokkar, áðrenn ein endalig avtala verður

gjörd við felagsmarknað-
in. Sum kunnugt vóru
umboð fyri allar flokkar í
fjór tvær reisur í Danmark
og samráddust við stjórn-
ina.

Tá komu vit til ta niðurstöðu, at einki varð neyrt avgjört, hvað vit fingur frá EEC, og hvað frá Danmark. Men sum eg havi sagt fleiri ferðir, tá eftir byrjar at ganga niðurför vit við nøgdunum, sum vit kunnu lata hvarjum øðrum, tá verður tað avgerandi at fáa hendu spurningin greiddan. Hann kemur tí at vera við í samráðingunum við EEC og gera tað ógvuliga trupult at fáa ein sáttmála. Men persónliga meti eg, at vit skula hava ein sáttmála. Vit mugu royna at telva sum frægast, eisini næsta ár.

Eg haldi, at ein ávis
nøgd til okkara kraft-
blokkaskip er rættiliga
avgerandi. Hava vit ikki
hesar nøgdir, verður tor-
ført at fáa svartkjaftin
undir Føroyum og lodnu

við Ísland, Jan Mayen, Eysturgrenland og Barentshavinum og möguleiga svartkjaft á Dohrnbankanum. Men hesir nýggju möguleikar sýna, at tað ikki er so avgerandi neyðugt at fáa sær somu størri nøgdir í Norðsjónum, sum við hava havt. Men fyri at kunna tróta hesar nýggju möguleikar er eyðsað, at við mugu brynja okkum betur út á landi, fáa betri móttøkuorku og leggja framleiðsluna so til rættis, at við kunnu taka ímóti størri nøgðum í stytri tíðarskeiði. Landsstýrið hevur saman við felagnum Nótaskip umhugsað, hvussu við skulu fyrihalda okkum til várs, ta svartkjaftaveiðan byrjar aftur.

Men samanumtikið sær út til, at vit fáa sáttmálar á øllum leiðum, tí í flestu førum eru avtalaðir rammusáttmálar, sum galda fyrri 10 ár. Hesir rammusáttmálar áleggja lutakaralondunum at koma til eina semju eina ferð um árið.

Eingin orsök til dapurskygni

»Samanumtikið haldi eg ikki, at orsök er til at vera alt ov dapurskygdur. Men tað skal heldur ikki dyljast, at støðan hjá føroysku fiskivinnuni um nøkur ár kann gerast álvarssom.

Tað hefur tí týðning, at vit fáa samrátt okkum til so mikið av kvotum í so mikið langa tíð, at vit uttan alt ov stórt figgjarligt spell, fáa lagað okkara vinnu til tey alternativ, sum longu finnast.

Tað hefur týðning, at vit kunnu samráðast so skilagott, at vit alla tíðina hava stundir til at fremja tær neyðugu broytingarnar. Eg havi áður sagt, at færoyingar her hava ein góðan fyrimun. Vit hava síðani síðst í 1960-árunum verið neyddir til at kalla alla tíðina at leggja um: finna nýggjar leiðir og aðrar veiðihættir.

Tað var sjálfsagt lættari, tá havið var opið. Nú skal ein stórir partur av hesum tiltøkum fremjast við teimum møguleikum, sum eru á okkara egna øki.

Heimaleiðirnar verða hövuðsalið, men enn eina tíð eru nøgdirnar, sum vit veiða burturi, so stórar, at vit ikki eftir einum degi kunnu lata hesar nøgdir fara og taka tær aftur á førovaleiðunum«.

Atli Dam, lögmaður, október 1978

Sáttmálarnir í ár hava givið okkum umleið 300.000 t

Fleiri av kvotunum verða helst ekki uppfiskaðar

Føroyingar hava í hesum ári havt loyvi at veiða umleið 300.000 tons av fiski aðra staðni. Nakra staðni sum t.d. undir Íslandi eru kvoturnar við at vera uppi. Aðra staðni bæði eystanfyrir og í Norðsjónum er nakað væl eftir.

hava bert veitt nokur tons
av rækjum og nakað av
lodnu har.

Ísland:

Vit kunnu veiða tilsamans 17.000 tons. Tað eru 10.000 tons av hýsu og rudi og 7000 tons av toski. Vit kunnu eisini fiska 35.000 tons av lodnu, og møguleiki er fyri royndar-fiskiskapi eftir svart-kjalti. Har hava vit í ár veitt nøkur fá 1000 tons.

frían fiskiskap eftir ídnað-
arfiski, 13.000 tons av
makreli og loyvi at veiða
brisling.

Sovjet:

Her kunnu vit veiða
10.000 tons av botnfiski.
Av hesum eru 8000 tons

Noreg:

Vit kunnu her veiða 8.500 tons av toski, 1500 tons av upsa, 1500 tons av hýsu og 500 tons av øðrum fiskasløgum. Hesi tons kunnu veiðast við Svalbard, í norskarí zonu og í gráu zonu. Í gráu zonu hava vit loyvi at veiða 1164 tons av toski

Vit hava annars í fleiri ár havt avtalu við Noreg um frían ídnaðarfiskiskap og 15.000 tons av makreli sunnan fyri 62 gradir. Hetta er síðani broytt til

Grønland:

Vit hava loyvi at veiða 7500 tons av rækjum og nakað av svartkalva, sum er av teirri kvotu, ið er felags grønlandsk-canadisk kvota. Vit kundu havt veitt nakað í Eysturgrønlandi: rækjur, lodnu og møguliga onnur fiskasløg, men hesin møguleiki hevur ikki verið nýttur. Vit

Canada:

Samanlagt á Flemish

toskur og 2000 tons flatfiskur, sum tó kunnu býttast um við annan fisk, um flatfiskur ikki fæst. Vit kunnu eisini veiða 30.000 tons av lodnu í sovjetiskum sjógvi.

Vit hava eisini avtalu
við Sovjet um royndar-
fiskiskap.

Danmark og felagsmarknaðurin

A dönskum øki hava vit
 luyvt í veiða 1000 tons av
 silð. Vit kunnu annars
 veiða 35.000 tons av hvit-
 isingbróður, 30.000 tons
 av brisingi, 10.000 tons
 av nebbasilð, 41.000 tons
 av makrelli (hetta var upp-
 runaliga 29.000 tons, men
 varð broytt, tá tey 2000
 tons av silð vestan fyri
 Bretland dattu burtur).
 Harumframt kunnu vit
 veiða økur 100 tons av
 gagnfiski við Rock All ella
 sum hjáveiða í idnaðar-
 fiskiskapi.

Nakrar av mest týðandi fiskileiðum føroyinga: Canada, Grønland og Ísland